

ОБРАБОТКА НА БАНКОВО ИЗВЛЕЧЕНИЕ

Функцията елиминира трудоемкото и податливо на грешки осчетоводяване чрез въвеждане на всички дебитни и кредитни банкови трансакции, като автоматизира процеса по обработката им.

Функцията е разработена при два режима на работа:

- Файлов - Необходимо е изтеглено банково извлечение във файлов формат (MT940);
- Автоматизирана връзка с INFOPAY на БОРИКА АД. Повече информация за услугата предоставяна от БОРИКА АД можете да получите от следния линк: <https://www.borica.bg/products-and-services/infopay>

Използването на тази функция е подходящо за всички видове предприятия, с разнообразни структури и схеми на внедряване на останалите модули на **Ажур®L**. Поддържа различни видове валута и различни сметкоплани.

Позволява автоматизиране на процеса по осчетоводяване на банковите трансакции с подобрена производителност и намален риск от грешки. Трансакциите от електронното банково извлечение, се свързват с необходимите счетоводни записвания, въз основа на дефинирани от потребителя правила за съгласуване между банка и главна книга.

Функцията също така може да подпомогне одита и отчетността, предоставяйки надеждна одитна следа, че всички банкови трансакции са осчетоводени, и то от оторизираните за това лица в предприятието.

Настройки на системата

Плащания

Общи настройки

Еднократно при започване на работа с функцията трябва да се укаже:

- **Дата на валутен курс** – Това датата с която **Ажур®L** ще се обърне към сайта на БНБ, за да извлече валутния курс за банковата трансакция в BGN и да го запише автоматизирано в обща номенклатура **27 Валутни курсове**, ако не съществува. Валутният курс е необходим на системата, за да преизчисли сумата на банковата трансакция в BGN за целите на осчетоводяването на операциите в модул **Счетоводство**. Тази дата е важна, когато се работи с IBAN-и, които оперират във валута, различна от BGN.

Внимание! При съставяне на счетоводни записвания в различни валути системата не съставя автоматизирано операции за валутно-курсови разлики. За целта, ако е необходимо, трябва да се използва функция **Счетоводство>Автоматични операции>Преоценка>Валута**.

По подразбиране системата предлага: **Дата на извлечение** – датата на банковото извлечение. Тя се използва стандартно в модул **СЧЕТОВОДСТВО** при ръчно въвеждане на счетоводни операции, свързани с валутни трансакции.

Ако желаете да промените тази настройка, използвайте другите възможните избори от падащото меню:

- ◇ Вальор;
- ◇ Счетоводна дата на банката.
- **Дата на осчетоводяване/Дата на плащане** – Това е дата, с която ще се извърши промяната на салдата по счетоводните сметки и разчетите в оперативните модули **ПРОДАЖБИ** и **ПОКУПКИ**. Това е датата на работа със системата при ръчно осчетоводяване на документи и въвеждане на плащания във функциите **Плащания от клиенти** и **Плащания към доставчици**.

По подразбиране системата предлага: **Дата на извлечение** – дата на банковото извлечение.

Ако желаете да промените тази настройка, използвайте другите възможни избори от падащото меню:

- ◇ Вальор;
- ◇ Счетоводна дата на банката;
- ◇ Дата на работа – това е стандартната дата при ръчно въвеждане в модул **СЧЕТОВОДСТВО** и въвеждане на плащания във функциите **Плащания от клиенти** и **Плащания към доставчици**;
- ◇ Системна дата на импорт.

Автоматизирана връзка с INFOPAY на БОРИКА АД

При работа с този режим са необходими следните настройки:

1. Трябва да сте клиент на БОРИКА АД и да имате регистриран профил за услугата INFOPAY.
2. Всеки IBAN, за който искате да ползвате автоматизираната връзка, трябва да е регистриран INFOPAY.
3. Трябва да получите Уникално ID и AccessToken през ERP Интеграцията на приложението.
4. В Ажур[®]L:
 - В **Пароли и данни за фирма** в папка **Фирми** в колона **Автоматична връзка с InfoPay** – трябва да сложите чек **Да**, за фирмите, които ще участват в API комуникацията.
 - В **Настройки > Плащания > Връзка с InfoPay** – трябва да въведете получените **Уникално ID** и **AccessToken**. Трябва да въведете и началната дата, от която ще се стартира автоматизираното четене, записването и разпознаването на банкови трансакции в базата данни на Ажур[®]L.
 - В **Task Scheduler** на сървъра, на който работи Ажур[®]L, трябва да се създаде задача, която да стартира планово и по желана схема **OpenBankingIntegration.exe**. **OpenBankingIntegration.exe** се намира в работната директория на Ажур[®]L.

База

Дефиниране на банкова сметка

Внимание! Функцията **Обработка на банкови извлечения** работи само с банкови извлечения на IBAN-и, за които в системата има дефинирани банкови сметки и валутата на банковото извлечение съвпада с валутата на дефинираната банкова сметка.

Валуты, различни от BGN и EUR, могат да се ползват само за целите на функцията Обработка на банково извлечение.
Останалите функции на модул **Банка** поддържат основно валута BGN. EUR се използва само за SEPA преводи.

За дефиниране на банкови сметки в системата виж **ЧАСТ IX БАНКА> ГЛАВА 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ПОДГОТОВКА>База> Дефиниране на банкова сметка.**

Особености при дефиниране на банкова сметка във връзка с **Обработка на банково извлечение:**

1. Функцията не работи със **Служебна банка.**
2. Функцията изисква задължителното въвеждане в секция **Контровка** на Сметка/подсметка и пълното въвеждане на съществуваща аналитична сметка, в която се отчита движението и салдото на дефинирания за обработка IBAN.
3. Функцията изисква въвеждането на секция **Счетоводители/Касиери.** Само посочените в тази секция Потребители на системата имат право да достъпват за обработка трансакциите на конкретен IBAN. Това е необходимо да се направи, независимо от правата на потребителя за достъп до менюта в системата.
4. При добавяне на конкретен потребител на системата в секция **Счетоводители/Касиери**, той автоматизирано получава достъп за обработка и осчетоводяване на всички трансакции в банковото извлечение за дефинирания IBAN. Това са колони:
 - **Дт достъп** – право на визуализация и обработка на дебитни трансакции от банковото извлечение за конкретния IBAN;
 - **Кт достъп** – право на визуализация и обработка на кредитни трансакции от банковото извлечение на дефинирания IBAN.

Всяка от тези колони има две значения **Да/Не** и може да бъде сменяна при необходимост.

Внимание! Когато данните за конкретен IBAN се достъпват през меню **Банка>Обработка на банково извлечение>Обработка**, те се заключват на системно ниво от конкретния потребител и неговите права: **Дт достъп/Кт достъп**, с цел защита и недопускане на дублираща обработка от друг потребител в общата база данни. Важно е да се прецени дали потребител обработва само Дт трансакции от банковото извлечение и тогава следва да му се даде само Дт достъп. Аналогично за Кт трансакции. Това е необходимо, за да може да се позволи едновременна работа с един и същи IBAN.

5. Ако дефинирането на конкретна банкова сметка е свързано само с функцията Обработка на банково извлечение, не е необходимо да се попълва секция **Контровки.**

Внимание! При дефиниране на IBAN за импорт на банково извлечение от СИТИБАНК (CITIBGSF) във формат MT940, въпреки, че във файла за IBAN се подават само последните 10 разряда, в **Ажур®L** следва да се въведе пълният IBAN код.

Общи номенклатури

Във функция **Обработка на банковото извлечение** се ползват следните общи номенклатури на системата:

- Номенклатурата, посочена при настройка на системата за ДДС на покупките – за банкови трансакции, свързани с разплащания към доставчици;
- Номенклатурата, посочена при настройка на системата за ДДС на продажбите – за банкови трансакции, свързани с разплащания към клиенти;
- Номенклатура **27 Валутни курсове** – за банкови трансакции във валута, различна от BGN.

Специфични номенклатури

Във функция **Обработка на банково извлечение** се ползват следните специфични номенклатури:

- **47 Банкови сметки на клиента.** Системата автоматизирано записва при обработка на банково извлечение връзка между код на клиент в **Ажур®L** и IBAN, от който е получено последното плащане от този клиент. Целта е бързо последващо разпознаване на клиента в постъпващите банкови трансакции. Номенклатурата може да бъде попълнена и предварително при наличие на такава база от данни в електронен формат;
- **126 Банкови сметки на доставчици.** Системата автоматизирано записва при обработка на банково извлечение връзка между код на доставчик в **Ажур®L** и IBAN, към който е последното плащане към този доставчик. Целта е бързо последващо разпознаване на доставчика в изходящите банкови трансакции. Препоръчваме в системата данните за тази номенклатура да бъдат попълнени предварително с цел допълнителен контрол.

Внимание! Когато системата работи с обща номенклатура за ДДС покупки и ДДС продажби се използва само специфична номенклатура **47 Банкови сметки на клиента**.

Правила

Правилата за обработка на банковите трансакции от електронното банково извлечение се дефинират от потребител в системата. Те служат за свързване на отделните трансакции с необходимите счетоводни записвания и/или допълнителни записи в базата данни, когато са внедрени и се използват функции **Плащания от клиенти** и **Плащания към доставчици**.

За да се дефинират подходящите правила, е препоръчително да се импортират електронни банкови извлечения за поне един месец назад за всеки IBAN, който се обработва във функцията. Това ще позволи да се направи анализ на необходимите схеми за осчетоводяване. (Виж описание на функцията **Обработка>Импортиране на БИ**).

Всяко правило в **Ажур®L** се идентифицира със следните полета:

- **Код** – уникален 10-разряден код на правилото за **Ажур®L**, който отговаря на съответна схема за интеграция на конкретна банкова трансакция с модули **СЧЕТОВОДСТВО**, **ПРОДАЖБИ** или **ПОКУПКИ**;

- **Описание на правилото/ Описание на правилото на друг език** – потребителско описание на правилото. Визуализира се при търсене с **F3** в поле **Правило** при обработката на банковото извлечение;
- **Папка №** – поле от Допълни данни за документа в счетоводните операции (Регистрационен № в хронологичния опис). Ако настройката в *Настройки>Счетоводство>Сметкоплан>Връзка с номенклатура в поле Папка №* е включена, в това поле има помощ за попълването му с **F3** от специфична номенклатура *123 Връзка с Папка №*.
- **Пореден №** чек бокс **Автоматично зареждане** – ако се сложи отметка, системата предлага при обработката индивидуално генерирания пореден номер на трансакцията от **Ажур®L** при импорта на банковото извлечение;
- **Тип документ** – Вид на документа от Допълнителни данни за документ основание за счетоводната операция. По подразбиране системата предлага **БИ** и може да бъде променено през връзка с обща номенклатура *38 Видове документи*;
- **Обяснителен текст /Обяснителен текст на друг език** – основание за съставяне на счетоводната операция. По подразбиране системата предлага потребителското описание на правилото. Свободно за попълване от потребителя или с помощ от обща номенклатура *37 Номенклатура на об. текстове*, може да остане празно. Ако остане празно, при обработка на банковото извлечение системата автоматизирано ще зареди разпознатия текст от Основание за банковата трансакция;
- **Начин на плащане** – Полето е важно при запис на трансакцията във функции **Плащания от клиенти** или **Плащания към доставчици**. Системата по подразбиране подава **По сметка**. Потребителят може да го промени от падащото меню, съдържащо номенклатурата на *Видовете плащания*.
- **Погасяване** – Полето е важно при запис на трансакцията във функции **Плащания от клиенти** или **Плащания към доставчици**. Указва начина на закриване на салдото на конкретен документ в оперативните модули. Системата по подразбиране подава **Обща дължима сума**. Другите възможности са **Дължима сума без ДДС**, **Дължимо ДДС**.
- **Запис на:** – Определя дали отделната банкова трансакция ще се отрази само в модул **Счетоводство** или ще направи и съответни записи, рефериращи към функции **Плащания от клиенти** или **Плащания към доставчици**:
 - ◇ **Счетоводна операция** – разпознава разчети и прави директни записи в модул **СЧЕТОВОДСТВО**;
 - ◇ **Плащане от клиент** – разпознава клиенти и разчети с клиенти в оперативен модул **ПРОДАЖБИ** и прави записи във функция **Плащания от клиенти**;
 - ◇ **Плащане към доставчик** – разпознава доставчици и разчети с доставчици в оперативен модул **ПОКУПКИ** и прави записи във функция **Плащания към доставчици**;
 - ◇ **Не се обработва** – не изисква допълнителни въвеждания. При избор на тази опция означава, че банковата трансакция няма да се обработва автоматизирано от системата, но остава одитна следа в базата на системата.

- **Ограничаване на търсенето по салдо** – по подразбиране на **Не**:

- ◇ **Да** – слага се отметка;
- ◇ **Не** – без отметка.

Ако се избере **ДА**: При автоматизираното разпознаване на банковото извлечение към условията, по които се прави разпознаване, се добавя и условието за съответното салдо да е по-голямо от 0,00.

Ако се избере **НЕ**: При автоматизираното търсене в банковото извлечение не се взема предвид салдото на аналитичната сметка или документ в оперативните модули.

Тази настройка действа само за документи, за които в оперативните модули се поддържа информация за салдото им.

- **Ограничаване на търсенето по уникалност** – по подразбиране на **Не**:

- ◇ **Да** – слага се отметка;
- ◇ **Не** – без отметка.

Избор **ДА** е подходящ когато схемата на работата в предприятието не предполага постъпването на повече от една банкова трансакция по аналитична сметка или документ в оперативните модули. Т.е. обичайно се извършва пълно плащане.

Избор **НЕ** е подходящ когато схемата на работата в предприятието предполага постъпването на повече от една банкова трансакция по аналитична сметка или документ в оперативните модули (частично плащане).

При избор **Запис на: Счетоводна операция** е задължителна за въвеждане папка **Счетоводна сметка**. Папка **Сметка за неразпознат запис** е опционална. Папка **Контрировка** не се използва.

При избор **Запис на: Плащане от клиенти** или **Плащане към доставчици** е задължително въвеждане в папка **Контрировка**. Папки **Счетоводна сметка** и **Сметка за неразпознат запис** не се използват.

Попълване на папка **Счетоводна сметка**:

Посочва основната счетоводна сметка, която е в кореспонденция на сметката, в която се отчита съответни **IBAN**, за който се отнася съответната банкова трансакция.

- **Счетоводна сметка/подсметка** – трябва да се въведе съществуваща в сметкоплана сметка/подсметка.
- **Аналитична сметка** – активира се за попълване, когато посочената Счетоводна сметка е дефинирана с аналитично отчитане. Позволено е въвеждането само на съществуващи аналитични сметки, които могат да бъдат избрани с помощ от аналитична сметка **F2**.

Аналитичната сметка може да остане празна, ако въведената счетоводна сметка/подсметка не е дефинирана като транзитна и ако в дефиницията на аналитичното отчитане има стандартен аналитичен признак **Контрагент**. В случая, когато имаме за аналитично ниво **Контрагент**, системата ще направи разпознаване на аналитичните партии в зависимост от Основанието на конкретната банкова трансакция. Разпознаването на аналитичните сметки става на база указаното в секция **Търсене на аналитична сметка**.

- **Сметка крайно направление** – тази секция може да остане празна. Изисква се запис, ако е въведена транзитна сметка. Сметката крайно

направление може да е синтетична или аналитична. Когато е аналитична, се изисква пълно въвеждане на аналитичните нива.

- **Търсене на аналитична сметка** – когато има аналитично ниво **Контрагент** в Търсене на аналитична сметка, се зареждат всички останали задължителни аналитични признаци на избраната Сметка/подсметка. Със стрелка надясно трябва да се избере един от визуализираните признаци, по който програмата да направи търсене в основанието на банковата трансакция. За избрания признак трябва да се въведе схема на търсене в основание, базирана на поредица от цифри:
 - ◇ **Брой символи от – Брой символи до** – Максимален Брой символи (от-до дължина на низа само от последователни цифри, по които ще се търси точно в основание на банковата трансакция).
 - ◇ **Водещи нули** – чек бокс – Ако се включи поредицата от цифри се запълва с водещи нули до 10 символа.

Попълване на папка **Сметка при неразпознат запис**

В тази папка се посочва допълнителна счетоводна сметка, която е в кореспонденция на сметката, в която се отчита съответни IBAN, която да се използва, когато в резултат на търсенето не е открита конкретна аналитична сметка.

Въвежда се сметка/подсметка и ако отчитането е на аналитично ниво, за всеки аналитичен признак се избира заместване с някое от полетата в общата част на трансакцията в банковото извлечение. Работата в тази папка е аналогична на въвеждане на **Сметка за отчитане на прихода в Продажби>База>Номенклатури на МЗ**.

Попълване на папка **Контрировка:**

Тази папка се активира за попълване само при **Запис на: Плащания от клиенти** или **Плащания към доставчици**.

- **Осчетоводяване** – чек бокс. По подразбиране с отметка. Ако има отметка означава запис във функции **Плащания от клиенти** в модул **ПРОДАЖБИ** или **Плащания към доставчици** в модул **ПОКУПКИ** и директно съставяне на счетоводни записвания за модул **СЧЕТОВОДСТВО**. Ако няма отметка означава само запис във функции **Плащания от клиенти** в модул **ПРОДАЖБИ** или **Плащания към доставчици** в модул **ПОКУПКИ**. Осчетоводяването в този случай може да се извърши в последствие чрез стандартните функции в модул **ПРОДАЖБИ** или **ПОКУПКИ**.
- **Контрировка:** – въвежда се предварително дефиниран № на контрировка от Плащания в модул **ПРОДАЖБИ** или в модул **ПОКУПКИ**. Въвеждането става чрез с помощ от Дефинираните контрировки в съответния модул. Полето е задължително, ако има отметка пред **Осчетоводяване**.

Последователност на работа:

1. Въведете или изберете с F3 код Правило.
2. Въведете или коригирайте необходимите характеристики на Правилото.
3. За да запишете правилото, натиснете бутон **Запис**.

4. За да преминете към следващо Правило, използвайте бутон **Ново**.
5. За да изтриете вече съществуващо правило изберете с **F3** желаното Правило и използвайте бутон **Изтриване на правило**.
6. Можете да копирате характеристиките на вече съществуващо правило и да направите корекции по тях. Изберете с **F3** съществуващото правило и чрез бутон **Копиране** въведете кода на новото правило. То се зарежда за редакция в екрана.
7. Бутон **Изтриване** на екрана се използва, ако искате да премахнете данните в папка **Счетоводна сметка**.

Връзка Правила-Банкови трансакции

Това меню се използва за разпознаване на правилата на база характеристиките на трансакциите. Целта е да се приложат одобрените счетоводни сметки и/или да се генерират записи в базата данни, които да се интегрират със счетоводните записвания, по предварително зададена схема. Информацията в папка **Връзка между правила и основание** се използва с приоритет при разпознаването на необходимите правила за осчетоводяване на постъпилите в базата данни банкови трансакции на база част от текста записан в основанието на банковата трансакция. За разлика от останалите папки, тази папка не се попълва автоматизирано от системата. Потребителят трябва да избере и въведе подходяща част от постъпващите основания на банковите трансакции, по която системата да разпознае и приложи създадено правило. В папката се въвежда следната информация:

- **Трансакция** – D или C. Указва се вида на трансакцията – Дебитна или Кредитна.
- **Основание** – посочва се текст, който се очаква да постъпва еднотипно по банковите трансакции. Този текст не се влияе от малки и големи букви. Не е необходимо да е пълният текст на основанието, но е важно да присъства като последователност от букви и символи в реда на изписването му.
- **Правило** – избира се с **F3** от номенклатурата на предварително дефинираните правила.

Данните в папки **Връзка между правила и банкова трансакция** и **Връзка между правила и IBAN** се попълват автоматизирано от системата при използване на функция **Обработка**. Разпознаването на правилата от тези папки става първоначално, когато има запис за IBAN на кореспондента и вида банкова трансакция за съответната банка или, ако няма такъв, на база видовете банкови трансакции, която са уникални за всяка отделна банка.

Данните в това меню могат да бъдат:

- Преглеждани и коригирани от потребител;
- Изтривани чрез комбинация **Ctrl+Del**;
- Филтрирани чрез стандартен филтър;
- Експортирани в Excel – чрез бутон **Експорт в Excel**;
- Импортирани от Excel предварително – чрез бутон **Импорт от Excel**. Като структурата на файла е без антетка и колоните са подредени както са колоните в таблицата. Кодовете в колона **Правило** трябва да са предварително създадени в меню **Правила**. За да се импортира връзка между конкретно правило и конкретен IBAN на кореспондент, предварително трябва да има създадена връзка между правило и вид банкова трансакция за конкретна банка. Импортът се извършва с добавяне на нови връзки и актуализация на съществуващите връзки.

Обработка

Меню **Обработка** се използва за текущата работа с функцията. В това меню се изпълняват две задачи:

- Импорт на банково извлечение от файл със структура MT940;
- Преглед и обработка на импортираните банкови трансакции.

Внимание! При режим на работа автоматизирана връзка с INFOPAY на БОРИКА АД не се използва *Импорт на банково извлечение от файл*. Всички синхронизирани банкови трансакции чрез API комуникацията се визуализират готови за преглед и обработка.

Импорт на банково извлечение от файл

Поддържаните от системата файлове във формат MT940 са за следните банки:

ВІС	Име на банката
CITIBGSF	СИТИБАНК
STSABGSF	БАНКА ДСК
RZBBGSF	РАЙФАЙЗЕН БАНК
FINVBGSF	ПИБ
BPVIBGSF	ПОЩЕНСКА БАНКА
TTBBBG22	SG ЕКПРЕСБАНК
UNCRBGSF	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК
PRCBGSF	ПРОКРЕДИТБАНК
BUINBGSF	АЛИАНЦ
BGUSBGSF	БАКБ

Внимание! СИТИБАНК (CITIBGSF) има настройка в профила в on-line банкиране за формата на експорт на файловете MT940. Важно е да се избере encoding UTF 8.

Последователност на работа

1. След влизане в менюто изберете бутон **Импорт на БИ**.
2. Посочете път до файла, съдържащ данни от банковото извлечение.
3. Изберете конкретния файл и натиснете бутон **Отвори/Отвори**.
4. Изчакайте системата да извърши импортиране и разпознаване на данните и можете да преминете към преглед и обработка на импортираните банкови трансакции.

Можете да извършвате многократен импорт на банково извлечение за една и съща дата и един и същи IBAN. Системата следи и импортира само ново възникналите банкови трансакции в извлечението, като индикатор за това Уникалния регистрационен номер на банковата трансакция, подаван от банката във файла.

Внимание! IBAN-ите включени в банковото извлечение, което се импортира, трябва да са предварително дефинирани като банкови сметки в модул **БАНКА** на системата.

Внимание! Във файла генериран стандартно от **ПИБ (FINVBGSF)** и **АЛИАНЦ (BUINBGSF)** не присъства този Уникален регистрационен номер и системата не може да осъществи контрол за ново възникнали банкови трансакции. Трябва да бъдат изградени подходящи ръчни потребителски контроли. Препоръчваме импортьот от ПИБ и АЛИАНЦ да бъде еднократен и да бъде направен в подходящ момент, така че да съдържа всички банкови трансакции, които трябва да бъдат включени в съответното банково извлечение.

Преглед и обработка на банкови трансакции

Менюто **Обработка** е разработено със стандартна функционалност за преглед на оперативни документи.

Внимание! При първоначално започване на работа, с цел по-доброто обучение на системата за разпознаване, започнете да работите от редове съдържащи банкови трансакции свързани с най-масовите случаи на банкови движения (трансакции, получавани или плащани на дневна база). Например: плащания от клиенти, плащания към доставчици, банкови такси и комисионни. След като приключите с тях, можете да се насочите към банкови трансакции, които се изпълняват на месечна база. Например: Превод на ДДС по месечна справка декларация, плащания на заплати, осигуровки и ДДФЛ, за тях е добре да обучите системата *чрез Връзка между правила и основание*. Най-накрая обработвайте еднократни, годишни или други извънредни банкови трансакции.

Последователност на работа

1. **IBAN** – изберете с помощ от **F3 IBAN**, за който искате да извършите преглед и обработка на импортираните банкови трансакции. Визуализират се само IBAN-и, които са дефинирани за работа в модул **БАНКА** и потребителят има права на **Счетоводител/Касиер с Дг достъп** или **Кт достъп**. За избрания IBAN, в зависимост от правата на потребителя, се заключват за преглед и обработка всички Дг и/или Кт трансакции за останалите потребители в мрежата.
2. **От – до дата** – въведете или потвърдете период за визуализиране на банкови трансакции. По подразбиране системата винаги зарежда дата на работа и в двете дати. Извадката на трансакциите, които ще се визуализират, е на база избрания период. Стандартната извадка е на база на датата на банковото извлечение, в което участва трансакцията. Ако промените периода, можете да преглеждате и обработвате трансакции от различни дати едновременно.
3. Можете да приложите допълнителен филтър на извадката от банкови трансакции, като изберете:
 - Наименование на колона от прегледа – избира се от падащо меню.
 - Тип на филтъра – Възможните опции са:
 - ◇ Конкретно – търси точно значение;
 - ◇ Започва – въведените символи се търсят в началото на избраната колона;

◇ Съдържа – въведените символи трябва да се съдържат в избраната колона за филтър.

- Поле за въвеждане на търсеното.

Внимание! Не се вземат предвид малки/главни букви, но имат значение специални символи и кирилица или латиница.

Пример за допълнителен филтър:

За да установим кои трансакции са напълно разпознати от системата и са готови за обработка и осчетоводяване, избираме:

- **Наименование на колоната** : Статус на реда
- **Тип на филтъра**: Конкретно
- **Поле за въвеждане на търсеното**: Разпознат

4. Бутон **Визуализация** – натиснете бутона, за да заредите банковите трансакции, които отговарят на предварителните филтри и вашите дефинирани права за работа с избрания **IBAN**.
5. Всяка редакция и въвеждане в тоталната и детайлната таблица в екрана за запазва и актуализира данните за банковите трансакции, заредени в екрана. При затваряне на екрана всички корекции се запазват в базата данни.
6. Бутон **Обработка** – Стартира съставянето на счетоводни операции и/или записи за плащания в оперативните модули на системата за маркираните в тоталната таблица банкови трансакции със статус за реда **Потвърдени**.

Информация, която се зарежда на екрана

Екранът е разделен на две взаимосвързани таблици. Всяка от тях може да бъде настроена и запомнена в зависимост от нуждите на конкретния потребител. Таблиците са:

- Тотална таблица за банкови трансакции – в нея се съдържат оригинално импортираните данни от файла за банково извлечение;
- Детайлна таблица – за всяка импортирана банкова трансакция може да има един или повече редове в детайлната таблица. Сумите за обработката и осчетоводяването се вземат от редовете за всяка трансакция в детайлната таблица.

Тотална таблица за банкови трансакции

1. Колони в таблицата, които съдържат данни директно от импортираното банково извлечение и са стандартни за всяка банка:
 - IBAN.
 - Валута.
 - Извлечение №.
 - Дата на извлечение.
 - Вид движение:
 - ◇ С = Кредит трансакции;
 - ◇ D = Дебит трансакции;
 - ◇ RC = Сторно Кредит трансакции;
 - ◇ RD = Сторно Дебит трансакции.
 - Сума – във валута на банковото извлечение.
 - Основание – Основание за банковата трансакция и допълнителни пояснения за банковата трансакция, общо до 100 символа.

- Наименование на кореспондента.
- IBAN на кореспондента.
- BIC на кореспондента.
- Уникален регистрационен номер – по този номер се прави контрол за импорт за еднократен импорт една банкова трансакция в базата данни на **Ажур®L**.
- Вид на трансакцията – вътрешно банков код, служещ за обобщаване и идентифициране на трансакциите в счетоводните системи на банката.
- Описание на трансакцията – описание на колона Вид трансакция.
- Валют.
- Счетоводна дата.

Внимание! Не всички банки подават във файловете си посочената в т.1 информация, а тя е изключително важна е за автоматизираното разпознаване в системата.

2. Колони, които ги няма във файла, но се зареждат в таблицата в момента на импорта на база самообучение на системата, без възможност за последваща редакция:
 - Банка – Код на дефинирана банкова сметка в **Ажур®L**.
3. Колони, които ги няма във файла, но се зареждат в таблицата в момента на импорта на база самообучение на системата, с възможност за последваща редакция:
 - **Контрагент** – разпознатият шифър на клиента/доставчика в системата от номенклатура ДДС продажби или ДДС покупки. Разпознаването става на информацията записана в специфична номенклатура **47 Банкови сметки на клиента** или **126 Банкови сметки на доставчици**. Ако системата не е разпознала тази колона, може да се попълни чрез избор с **F3** от помощ от номенклатури.
 - **Контрагент име** – извежда се от номенклатура за ДДС продажби или ДДС покупки на база разпознатия шифър на контрагент.
 - **Правило** – дефинираните в системата правила – виж Правила. Правилото се разпознава автоматизирано от системата на база информацията в меню **Връзка Правила – банкови трансакции**. Може да бъде избрано от потребител чрез **F3** помощ от дефинираните правила в системата.
 - **Контрировка** – зарежда се на база разпознато/въведено Правило. Ако няма, остава празно и може да се попълни чрез избор с **F3** от въведените контрировки към конкретно Правило.
 - **Валутен курс** – Ако Валутата е BGN, е 1, иначе при импорта се чете валутния курс от обща номенклатура **27 Валутни курсове**. Ако го няма, системата прави опит да се обърне към сайта на БНБ, за да прочете и запише публикувания валутен курс. За дата на валутен курс се взема дата от настройка на системата.

Колони, които служат за съставяне на счетоводните операции и/или записи за модул Покупки и/или модул Продажби:

- **Дата на осчетоводяване/Дата на плащане** – това е дата на работата със системата, с която регистрират всички записи в системата. При импорт се записва на база на настройката на системата

- **Папка №** – зарежда се на база Правило, ако няма намерено остава празно и може да се въведе.
- **Пореден №** – празно или ако е сложена отметка в Правилото, е индивидуално генерирания номер от **Ажур®L**
- **Тип документ** – визуализира се на база Правило, ако няма намерено по подразбиране е БИ. Може да се попълни с **F3** помощ от обща номенклатура **38 Видове документи**.
- **Обяснителен текст** – визуализира се на база Правило, ако няма намерено Правило или в Правилото това поле е празно, се попълва с Основание на банковата трансакция. Може да бъде коригирано от потребителя.
- **Обяснителен текст на друг език** – визуализира се на база Правило, ако няма намерено Правило или в Правилото това поле е празно, се попълва с Основание на банковата трансакция. Може да бъде коригирано от потребителя.
- **Начин на плащане** – визуализира се на база Правило, ако няма намерено – по подразбиране По сметка. Може да се промени с **F3** помощ от номенклатура на видовете плащания.
- **Погасяване** – визуализира се на база Правило, ако няма намерено – по подразбиране Обща дължима сума.
- **Статус на реда** – Има значения:
 - ◇ **Неразпознат**;
 - ◇ **Не се обработва** – визуализира се на база Правило. Редовете с този статус не се включват в обработка;
 - ◇ **Разпознат** – е ред за който сумата в детайлната таблица е равна на сумата в тоталната таблица и са налични всички необходими данни за съставяне на счетоводна операция за съответната банкова трансакция;
 - ◇ **Преглед** – всички останали случаи;
 - ◇ **Потвърден** – само редове със статус Разпознати могат да бъдат потвърдени. Този статус е се поставя от потребител, като се маркират съответните разпознати редове и се избере с дясна мишка *Потвърждение*. Само редове със статус Потвърдени се включват в окончателна **Обработка**.

Внимание! Статусът на конкретния ред може да бъде променян с избор от номенклатура на статусите. Но в този случай се избягват автоматизираните контроли на системата и това може да доведе до грешки при обработката.
- **Статус пояснения** – описание на причината за вдигнатия от системата статус при автоматизираното разпознаване;
- **Осчет.** – Да/Не – флаг дали за конкретната трансакция е минала автоматизирана функция **Обработка** на системата.

Внимание! Потребител с административни права може да сменя флага за Осчет. чрез бутон **Корекция на статуса**. Ако флагът се смени на **Да**, системата ще позволи повторна обработка на реда. Потребителят променил флага на реда трябва да се погрижи предварително да е анулирал/сторнирал всички записи в системата, които съществуват и са направени от функция **Обработка**.
- **Дата на осчет.** – системна дата на изпълнение на функцията **Обработка**.
- **Потребител** – изпълнил функцията **Обработка**

- **За осчетоводяване** – извежда се на база попълнено Правило.
 - **Запис на** – извежда се на база попълнено Правило, по подразбиране е Счетоводни операции.
4. Опции на дясна мишка:
- **Потвърждаване** – за маркираните записи, които са със статус Разпознати сменя статуса на Потвърдени;
 - **Конкретно правило** – за маркираните записи поставя или сменя избрано правило от визуализирания списък с правила. Извършва разпознаване, но не записва връзки в базата данни за последващи разпознавания;
 - **Конкретен контрагент** – сменя шифър на контрагент за конкретен запис, извършва разпознаване, но не записва връзка в базата данни за последващи разпознавания;
 - **Смяна статус на Разпознат** – за маркираните записи, които са със статус Неразпознат и Преглед, сменя статуса на Разпознат след проверка дали сума в детайла на трансакцията се равнява на сума на трансакция.
 - **Въвеждане на описи (F8)** – Опцията е активна на ред, който е:
 - ◇ НЕ осчетоводен, и
 - ◇ има попълнено правило Запис на счетоводна операция, и
 - ◇ има попълнен Контрагент, и
 - ◇ сметката, въведена в правилото е аналитична от тип Стойностна, Стойностна с падеж , Валутна, Валутна с падеж, и
 - ◇ няма въведена конкретна аналитична сметка.

При избор на опцията (с клавиш **F8**) се показва екран с функционалностите на помощ от аналитична сметка, аналогичен на този в **Счетоводство > Осчетоводяване > Погасяване на разчети**.

В този екран могат да се маркират една или няколко аналитични партии, свързани с счетоводната сметка от правилото и избрания контрагент. При натискане на бутон Избор всичко въведено до момента в детайлната таблица на банковото извлечение се изтрива и се импортират маркираните аналитични сметки.

Детайлна таблица за банковите трансакции

Тази таблица се попълва на база разпознатото или въведеното Правило за трансакцията в тоталната таблица.

Ако няма Правило – детайлната таблица остава празна и статусът на реда е Неразпознат.

Внимание! При всеки избор на Правило с **F3** системата записва връзка между банковата трансакция и избраното правило, разнася избраното Правило за редове, които са неразпознати и нямат намерено Правило и започва пълно автоматизирано разпознаване за тази редове.

Ако Правилото изисква въвеждането на Контрагент – детайлната таблица остава празна и статусът на реда е Неразпознат.

Внимание! При всеки избор на контрагент с **F3** системата записва връзка между IBAN на кореспондента и избрания код и започва пълно автоматизирано разпознаване за трансакцията отново.

1. Колони, които са необходими и се зареждат или допълнително се въвеждат от потребител на база Правило и Запис на: Плащания от клиенти или Плащания към доставчици:
 - **Вид документ** – попълва се с помощ F3 от специфична номенклатура **112 Видове документи – плащания** за модул Продажби и специфична номенклатура **113 Видове документи – Покупки** за модул Покупки.
 - **Док.номер** – попълва се с помощ F2 от издадените/въведените първични документи в оперативните модули.
 - **Дата на документ** – попълва се на база намерения/въведения документ
 - **Вид** – вид вземане. Колоната е необходима само за модул **ПРОДАЖБИ**. По подразбиране се зарежда Текущи и е на база избрания документ. Възможните значения са:
 - ◇ Текущи;
 - ◇ Разсрочени;
 - ◇ Съдебни;
 - ◇ Присъдени.
 - **Договор №** – колоната се попълва на база избрания документ
 - **Към вид документ** – попълва се, само ако в колона Вид документ е избран Аванс. Може да се избира с F3.
 - **Към документ №** – въвежда се.
 - **Към документ Дата** – въвежда се.

2. Колони, които са необходими и се зареждат или допълнително се въвеждат от потребител на база Правило и Запис на: Счетоводни операции:
 - **Счетоводна сметка/Подсметка** – въвежда се или се избира с F2 помощ от индивидуален сметкоплан;
 - **Аналитична сметка** – избира се с F2 помощ от аналитична сметка. Ако трябва да се създаде нова аналитична сметка, използвайте функционален бутон F5.
 - **Крайно направление сметка/подсметка** – изисква се въвеждане, само ако въведената сметка/подсметка е дефинирана като Транзитна.
 - **Крайно направление аналитична сметка** – изисква се въвеждане, само ако въведената сметка/подсметка е дефинирана като Транзитна.

3. Колони за суми, необходими за съставяне на счетоводните операции и /или запис на плащане в оперативните модули:
 - **Вид валута на документа** – валута, в която е издаден първичния счетоводен документ или въведена избраната аналитична сметка.
 - **Валутен курс за валута на документа** – Това е валутният курс за вида валута на документа или избраната аналитична сметка. Ако Валутата е BGN, е 1, иначе се чете валутният курс от обща номенклатура **27 Валутни курсове**. Ако го няма, системата прави опит да се обърне към сайта на БНБ, за да прочете и запише публикувания валутен курс. За дата на валутен курс се взема дата от настройка на системата.
 - **Сума** – сума за плащане за детайлния ред във валута на банковото извлечение.

- **Сума в BGN на операцията** – сума в лева.
- **Сума в кореспондираща валута на операцията** – сума за плащане във валутата на документа.

Внимание! Системата не съставя автоматични валутно-курсови разлики при погасяване на разчети във валута. Ако имаме покупко-продажба на валута от разплащателни сметки, които се обработват с тази функция, трябва да се внимава за настройки на правилата за осчетоводяване, за да не се получи дублирано осчетоводяване на суми от двете извлечения.

4. Опции на дясна мишка:

- **Шаблон за осчетоводяване** – използва се при правила в тоталната таблица със запис на **Счетоводна операция** и създаване на нови аналитични сметки. При избор на опцията се отваря екран за въвеждане на кореспондираща сметка на банковата сметка за съставяне на счетоводни операции;
- **Издаване на фактура** - Опцията е активна на ред:

Който в тоталната таблица:

- ◇ Има правило Запис на: Плащания от клиенти, и
- ◇ е Не осчетоводен, и
- ◇ статусът му е Преглед или Разпознат.

В детайлната таблица:

- ◇ Вид документ е Аванс, и
- ◇ Към вид документ е Проформа фактура или Оферта или Спецификация, и
- ◇ има попълнен Към документ № и Към документ дата.

При избор на опцията се стартира съответния преглед на Проформа фактури, Оферти или Спецификации, като:

- ◇ От-до дата се подава Към документ дата.
- ◇ Филтрирана е по Документ № , равен на Към документ номер.

Визуализира се съответният документ. На дясна мишка потребителят може да стартира опция **Създаване на фактура**. След издаване на фактурата и затваряне на екрана програмата автоматизирано зарежда издадения документ в детайлната таблица.

Информативни суми

Сума С: сума на трансакции с Вид движение С или РС визуализирани в тоталната таблица.

Сума D: сума на трансакции с Вид движение D или RD визуализирани в тоталната таблица.

Сума детайл – сума на колона Сума в детайлната таблица. За да се разпознае записът за банковата трансакция, колоната Сума в тоталната таблица трябва да е равна на този суматор.